

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ Ο.Ε.Φ.Ε. 2004

ΘΕΜΑΤΑ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ

Α΄ ΔΙΔΑΓΜΕΝΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΣΑΠΦΩ, Ποικιλόθρον' άθανάτ'...

Ποικιλόθρον' άθανάτ' Άφρόδιτα,
παϊ Δίος δολόπλοκε, λίσσομαί σε'
μή μ' άσαισι μηδ' όνίαισι δάμνα,

4 πότνια, θῦμον,

άλλά τιίδ' έλθ', αϊ ποτα κάτέρωτα
τάς έμας αυδας αίοισα πήλοι
έκλυες, πάτρος δέ δόμον λίπρσις

8 χρύσιον ήλθες

αρμ' ύπασδεύξαισα' κάλοι δέ σ' άγον
ώκεες στρουθιοι περί γας μελαίνας
πύκνα δίνεντες πτέρ' άπ' ώράνωίθε-

12 ρος διά μέσσω

αίψα δ' έξίκοντο' σύ δ', ώ μάκαιρα
μειδιαίσις' άθανάτω προσώπω
ήρε' όπι δηύτε πέπονθα κώπτι

16 δηύτε κάλλημι

κώπτι μοι μάλιστα θέλω γένεσθαι
μαινόλαι θύμωί τίνα δηύτε πείθω
...σαγην ές σάν φιλότατα; τίς σ', ώ

20 Ψάπφ', άδικήεις;

Καί γάρ αι φεύγει, ταχέως διώξει,
αι δέ δώρα μή δέκετ', άλλά δώσει,
αι δέ μή φίλει, ταχέως φιλήσει

24 κούκ έθέλοισα.

έλθε μοι καί νῦν, χαλέπταν δέ λῦσον
έκ μερίμναν, όσσα δέ μοι τέλεσσαι
θῦμος ήμέρρει, τέλεσον, σύ δ' αυτα

28 σύμμαχος έσσο.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδώσετε στη νέα ελληνική τις τρεις πρώτες στροφές του ποιήματος.

Μονάδες 10

B1. Ποια η δομή μιας προσευχής (κλητικού ύμνου) γενικότερα;

Εντοπίστε τα στοιχεία της δομής στο συγκεκριμένο ποίημα και αναπτύξτε με ποιο τρόπο προσπαθεί η Σαπφώ να αποσπάσει τη συνδρομή της θεάς.

Μονάδες 15

B2. α) Ποια σημεία του ποιήματος δείχνουν τη φιλική σχέση της ποιήτριας με τη θεά;

β) Η μετάπτωση του ευθύ λόγου σε πλάγιο στους στίχους 18-24.

Ποιο ρόλο εξυπηρετεί;

Μονάδες 15

B3. Ποια ήταν η συμβολή του Αρχίλοχου στη διαμόρφωση του αρχικού σταδίου της λυρικής ποίησης;

Μονάδες 10

B4. λίσσομαι, πήλοι, πόντια, λίποισα, μελαίνας, έξικοντο, ...σαγην:

Να γράψετε τουλάχιστον δύο ομόρριζα στα νέα ελληνικά για κάθε μία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

Μονάδες 10

Β' ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἐγκώμιον γάρ νή τήν Ἀθηνᾶν εἰσι τῆς πόλεως οἱ παλαιοὶ νόμοι καί τὰ ἔθνη τῶν ἐξ ἀρχῆς ταῦτα κατασκευασάντων, οἷς ἂν προσέχητε, τὰ δίκαια ποιήσετε καί πᾶσιν ἀνθρώποις σεμνοὶ καί ἀξιοὶ δόξετε εἶναι τῆς πόλεως. Ὑμῖν γάρ ἐστὶν ὄρκος, ὃν ὀμνύουσι πάντες οἱ πολῖται, ἐπειδὴν εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραμματεῖον ἐγγραφῶσι καί ἔφηβοι γένωνται, μήτε τὰ ἱερά ὄπλα καταισχυνεῖν μήτε τὴν τάξιν λείπειν, ἀμυνεῖν δὲ τῇ πατρίδι καὶ ἀμείνω παραδώσειν. Ὅν εἰ μὲν ὀμώμοκε Λεωκράτης, φανερώς ἐπιώρκησεν, καὶ οὐ μόνον ὑμᾶς ἠδίκησεν ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ θεῖον ἠσέβηκεν.

(Λυκούργου Κατὰ Λεωκράτους παρ. 75)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να αποδοθεῖ το κείμενο στη νέα ελληνική.

(Μονάδες 20)

B. 1) **ἐγγραφῶσι, γένωνται**: να αντικαταθούν εγκλιτικά στο χρόνο και στη φωνή που βρίσκονται. Να γραφεί επίσης το απαρέμφατο στον ίδιο χρόνο.

(Μονάδες 5)

2) **παλαιοί**: να γραφεί ο συγκριτικός βαθμός εκεί που βρίσκεται.

τῆς πόλεως: να γραφεί η κλητική ενικού

ὄν: να γραφεί η ίδια πτώση στον άλλο αριθμό.

Λεωκράτης: να γραφεί η κλητική ενικού

ὑμᾶς: να γραφεί η δοτική ενικού

(Μονάδες 5)

Γ. 1) Να αναγνωριστούν συντακτικῶς οι λέξεις: **σεμνοί, τῆς πόλεως, πάντες, καταισχυνεῖν, τῇ πατρίδι**.

(Μονάδες 5)

2) **«...εἰ μὲν ὀμώμοκε Λεωκράτης, φανερώς ἐπιώρκησεν...»**:

να αναγνωρισθεῖ το εἶδος του υποθετικού λόγου και να μετατραπεί στο εἶδος της απλῆς σκέψης του λέγοντος.

(Μονάδες 5)